

Nr 574

Av herr **Olsson, Johan**, och herr **Mattsson**, *angående rätten till resultatutjämnning vid beskattningen.*

(Lika lydande med motion nr 698 i Andra kammaren)

Genom beslut av riksdagen 1960 öppnades möjligheter till förlustutjämnning vid taxering av inkomst. Någon allmän rätt att utjämna vinster under olika beskattningsår mot varandra finns däremot inte. Genom lagstiftningen om insättning av medel på skogskonto samt om särskild skatteberäkning för s. k. ackumulerad inkomst finns dock möjlighet att lindra verkningarna av starka variationer i inkomsterna under olika år. Rörelseidkare och i någon mån också jordbrukare kan vidare genom s. k. vinstreglerande dispositioner i viss utsträckning utjämna vinster och förluster. Genom bestämmelserna för avskrivningar å maskiner och inventarier samt genom varulagervärderingen liksom genom avsättning till investeringsfond kan viss resultatutjämnning åstadkommas. Det finns alltså redan en hel del undantag från principen om beskattningsårets slutenhet. Att just ett år skall utgöra beskattningsår är naturligtvis ett i och för sig ganska godtyckligt val av tidsperiod. Genom en beskattningsperiod, som omfattar en längre tidrymd, skulle möjligheterna till utjämnning av inkomsterna mellan olika perioder med säkerhet öka.

En annan fråga av principiellt stor vikt är den lika och rättvisa behandlingen av olika skattskyldiga. Olikheter finns emellertid icke endast mellan fysiska och juridiska personer, utan också inom dessa grupper. Så är t. ex. endast svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening berättigade till avsättning till investeringsfond. En längre gående likhet mellan olika skattskyldiga är enligt vår uppfattning en principiellt viktig rättvisefråga. Riksdagen har dock trots flera framstötter inte velat ändra dessa bestämmelser.

Kontometoder av olika slag spelar helt naturligt en central roll i diskussionen om resultatutjämnning mellan olika beskattningsår. Enligt vår uppfattning är det angeläget, att en utredning tillsätts för att behandla de här nämnda principfrågorna och för att undersöka möjligheterna för ett enhetligt grepp på frågan om resultatutjämnning med kontometoden som grund. Man kan här tänka sig införande av t. ex. självfinansieringskonton för företagare, som i dag saknar möjligheter

till resultatutjämnning. På samma sätt bör reparationskonton övervägas för ägare av hyresfastigheter. Kontometoden borde ges en sådan utformning, att den blev användbar under en mängd olika förutsättningar.

Tidigare utredningar har avvisat kontometoden på grund av det skattebortfall som ett införande skulle innebära. Enligt vår uppfattning bör en sådan reform kunna genomföras successivt, och vidare bör tiden för skattefri avsättning begränsas. Därigenom skulle dessa nackdelar sannolikt undvikas i ganska stor utsträckning. Dessutom skulle säkerligen kontometoden medverka till ett ökat sparande och minska den improduktiva lagerhållning som nu finns på grund av skattebestämmelsernas utformning.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om översyn av nuvarande bestämmelser med begränsad resultatutjämnande effekt samt om utredning syftande till förslag om en mera generellt användbar kontometod, som samtidigt kan medföra större likhet i behandlingen av skattskyldiga.

Stockholm den 26 januari 1967

Johan A. Olsson (cp)

T. V. Mattsson (cp)
